

ICDO Werkgroep “Duurzame Overheidsopdrachten”

Activiteiten 2024

1) Werkzaamheden van de ICDO Werkgroep “Maatschappelijk verantwoorde (duurzame) overheidsopdrachten”

De werkgroep heeft vergaderd op 12 april 2024 met betrekking tot komende Europese regelgeving die relevant is voor groene en duurzame overheidsopdrachten (zie punt 2 hieronder) en de organisatie rond het Europees *Procurement Monitor Report* (zie verder punt 3 hieronder).

Eind december 2024 werden tevens voorbereidingen getroffen voor de organisatie van de herzieningen van de Europese richtlijnen overheidsopdrachten.

2) Europese ontwikkelingen in het kader van duurzame aankopen

Op 28 februari 2024 heeft DG Leefmilieu van de Europese Commissie toelichting gegeven bij de Europese regelgeving inzake groene en duurzame overheidsopdrachten. Verschillende experts van het federale en regionale niveau waren aanwezig op het overleg.

Eén van de punten betrof het toekomstig mandaat van de GPP Advisory Group, vooral met het oog op de opmaak van toekomstige *implementing en delegated acts* door de Europese Commissie. Deze groep met vertegenwoordigers van de 27 lidstaten werd in 2006 opgericht met het primaire doel om Green Public Procurement (GPP) te promoten in de EU. De Europese Commissie (EC) onderzoek daarom het huidige regelgevend kader (vooral met betrekking tot *voluntary and mandatory GPP*) en de (toekomstige) werkzaamheden van GPP Advisory Group.

De Commissie vroeg de experts van de verschillende lidstaten om feedback te geven bij de Europese discussie van 28 februari 2024. De op de vergadering aanwezige vertegenwoordigers van Vlaanderen, Brussel Leefmilieu, Service Public Wallonie en FIDO hebben daarop informeel argumenten verzameld en die op 5 maart doorgestuurd naar de Europese Commissie.

De Europese Commissie heeft verder een herziening van de richtlijnen overheidsopdrachten aangekondigd. Eind december 2024 werden voorbereidingen getroffen door de FOD Kanselarij en door het FIDO om de gepaste organen te vinden die bijdragen zouden kunnen leveren aan de voorafgaande publieke consultatie.

3) Organisatie rond het Europees Procurement Monitor Report

Het Comité inzake het bestuur van overheidsopdrachten en concessies overlegde op 29 maart 2024 met het oog op de opmaak van de Belgische bijdrage aan het *Procurement Monitoring Report Template. In view of the Member States' reporting process under the Directives 2014/23/EU, 2014/24/EU and 2014/25/EU*.

Voor de eerste twee versies van dat rapport werd het hoofdstuk '*strategic procurement*' tijdens de afgelopen jaren gecoördineerd vanuit de ICDO werkgroep "Duurzame overheidsopdrachten". Voor het 2024-rapport werd ervoor gekozen om de coördinatie vanuit het Comité te organiseren.

4) Studieopdrachten rond duurzame aankopen bij de federale overheid

In 2023 hebben de beleidscellen van de Minister voor Ambtenarenzaken en de Minister voor Duurzame Ontwikkeling twee studies opgestart rond het in kaart brengen en formuleren van beleidsaanbevelingen inzake:

1. circulariteit in aankopen bij de federale overheid;
2. de ecologische en sociale impact van het gebruik van ICT-materiaal dat aangekocht of geleased wordt door de federale overheid.

Verschillende federale departementen werden betrokken bij de twee onderzoeken. Het eerste onderzoek heeft een set van 36 beleidsmaatregelen opgeleverd waarvan er 7 prioritair zijn. De tweede studie heeft 8 beleidsaanbevelingen opgeleverd.

De studies met de verschillende beleidsaanbevelingen werden afgewerkt in oktober 2024.

5) Vormingen rond duurzame aankopen

In 2023 werd door de ICDO werkgroep duurzame aankopen onderzocht welke vormingsinitiatieven en evenementen er de afgelopen jaren werden georganiseerd m.b.t. duurzame aankopen op het federale, gewestelijke en lokale niveau. De resultaten

[van deze studie](#) tonen dat het aandeel aan evenementen rond duurzame aankopen in België sinds 2011 fors gestegen is.

Binnen de drie gewesten bestaan er ondersteunende diensten of help-desks die aankopers bijstaan bij het integreren van duurzame aspecten in overheidsopdrachten. Op federaal niveau bestaat zo'n ondersteuning tot nog toe niet. Op federaal niveau wordt wel een meer algemene vorming rond duurzame aankopen verzorgd door FIDO (duurzame ontwikkeling en aankopen) en de FOD sociale Zekerheid (voor het beperkte luik rond sociale dumping) in het kader van het basistraject aankoper aangeboden door OFO. Deze vormingen werden georganiseerd op 21 & 28 maart 2024 evenals op 11 & 14 oktober 2024. Zulke vormingen verduidelijken het beleid en regelgeving inzake duurzame aankopen en gaan in op het instrumentarium rond sociaal verantwoorde, milieuvriendelijke en innovatieve aankopen.

6) Overheidsopdrachten en *Human Rights due diligence*

Het Federaal Plan voor Duurzame ontwikkeling vermeldt onder rubriek 3.2.6. het bestuderen van mogelijkheden om *Human Rights due diligence* te integreren in overheidsopdrachten en publieke-private partnerschappen. Het FIDO heeft daartoe twee initiatieven genomen:

- a) In 2024 werd verder ondersteuning geboden voor de uitbouw van een *Low Emissions Vehicle (LEV) Program* van Electronics Watch, lopende over de jaren 2022, 2023 en 2024. Dit initiatief kadert tevens in de federale Omzendbrief 307 septies - Verwerving (aankoop, huurkoop, huur en lease) van schone (emissieloze) voertuigen die ingeschreven zijn in België. In art. 7 van deze Omzendbrief wordt gewezen op het streven naar voldoende transparantie in de toevoerketen van de batterijensector voor de verwerving van wagens voor de federale overheid. In 2022 onderzocht de stuurgroep van het *(LEV) Program* gegevens van grote Europese overheidsaankopers. In 2023 stond de bevraging van en de dialoog met wagenleveranciers op het programma. In 2024 en 2025 zal het programma zelfstandig door Electronics Watch verder uitgebouwd worden.
- b) Daarnaast heeft het FIDO, in samenwerking met het departement Rijkswaterstaat in Nederland, vanuit de werkzaamheden van het *Circulair and Fair ICT Pact*, verder uitvoering gegeven aan de "Transparantie werkgroep ICT". Bij het netwerk zijn aankopers en beleidsmakers betrokken vanuit België, Nederland, Noorwegen, Spanje, Zwitserland, Italië, Zweden, Oostenrijk, Finland, UK en de Verenigde Staten.

7) Instrumentarium duurzame aankopen

Professionele aankoopexperten kunnen terecht op de [Gids voor Duurzame Aankopen](#) voor aanwijzingen om hun overheidsopdrachten circulair, innovatief, milieuvriendelijk, sociaal verantwoord te maken. Naast regelgevende en beleidsinformatie verwijst de gids ook naar goede praktijken, voorbeeldbestekken, labels, criteria en clausules. De gids bevat ook heel wat fiches, gebundeld per productgroep, die een hulp moeten zijn voor aankopers in de voorbereiding van hun bestek. De interesse voor dergelijke informatiefiches blijkt uit de **1,874** downloads in de periode 1 december 2023 en 1 december 2024.

In 2023 heeft het FIDO meegewerkt aan een urgentielijststudie i.s.m. de FOD Beleid en Ondersteuning (BOSA). Deze studie had de prioritering van producten en diensten op het oog, die veel aangekocht worden bij de federale overheid en die belangrijk zijn vanuit het oogpunt van maatschappelijke verantwoordelijkheid. Op basis daarvan werden een 40-tal categorieën met hoge prioriteit op gebied van duurzame ontwikkeling afgebakend. De publicatie van de studie is [hier](#) te vinden.

In 2024 werd gestart met het produceren van de informatiefiches op www.gidsvanduurzameaankopen.be voor de hoogst geklasseerde productgroepen uit deze urgentiestudie. In totaal werden 19 nieuwe fiches aangemaakt.

Meer informatie is te vinden op <https://www.gidsvoorduurzameaankopen.be/nl/urgentielijst-2023>